مقایسه موانع یادگیری دانشجویان مشروط شده و غیر مشروطی دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

رفعت جوادی[1]، امین قنبر نژاد[2]

[1] مربی، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده پزشکی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران

[2] مربی، گروه آمار حیاتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

مجله راهبردهای توسعه در آموزش پزشکی، دوره چهارم شماره دوم پاییز و زمستان ۹۶ صفحات ۶۰-۵۲.

چکیده

مقدمه و هدف: افت تحصیلی و عدم یادگیری، یکی از مشکلات عمده مراکز آموزش عالی کشور است. پرداختن به این موضوع و شناسایی علل افت تحصیلی و ارایه راهکارهای عملی در مورد کاهش آن، همواره مورد تأکید بوده است. مطالعه حاضر با هدف تعیین موانع یادگیری از دیدگاه دانشجویان مشروط و غیرمشروط دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس در سال تحصیلی ۸۹-۸۸ انجام شد.

روش‌ها: این پژوهش مورد- شاهدی بر روی ۳۰ دانشجوی مشروط و ۵۹ دانشجوی غیر مشروط از مقاطع دکتری پزشکی، کارشناسی و کاردانی انجام شد. برای جمع‌آوری داده‌ها، پرسش‌نامه محقق‌ساخته شامل ۴۹ سؤال مورد استفاده قرار گرفت. تجزیه و تحلیل اطلاعات از طریق تعیین میانگین و فراوانی، آزمون t و آزمون اندازه‌های تکراری (Repeated Measure) انجام شد.

یافته‌ها: در بررسی وضعیت مشروطی به تفکیک جنس، تعداد دانشجویان دختر مشروط حدود ۳۶/۴ درصد و دانشجویان پسر مشروط ۶۳/۵ درصد بوده‌اند. نظر دو گروه مشروط و غیرمشروط در دو حیطه روش تدریس (Pvalue = ۰/۰۳۸) و راهنمایی استاد راهنما (Pvalue = ۰/۰۲) دارای تفاوت معنی‌داری می‌باشد. از دید دانشجویان غیر مشروط، متغیرهای راهنمایی استاد راهنما و روش تدریس بیشترین ارتباط را با یادگیری دانشجو دارند و کم‌توجهی به آن‌ها می‌تواند مانعی برای یادگیری باشد. در حالی که از نظر دانشجویان مشروط، متغیرهای امکانات آموزشی و مهارت‌های ارتباطی استاد دارای اهمیت بیشتری هستند.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان داد موانع یادگیری از دیدگاه دانشجویان مشروطی با دیدگاه دانشجویان غیرمشروط متفاوت است، بنابراین راه‌های کنترل و کاهش افت تحصیلی در این دو گروه، متفاوت است که می‌تواند با توجه به یافته‌های این پژوهش، مورد بررسی قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: دانشجوی مشروط، دانشجوی غیر مشروط، دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس، موانع یادگیری.

نویسنده مسؤول:
رفعت جوادی
دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان،
بندرعباس،ایران
تلفن: ۲۳۳۱۷۳۴۰- ۹۸۰۷۶+
پست الکترونیکی:
rafa_1317@yahoo.com

نوع مقاله: پژوهشی

دریافت مقاله: ۹۶/۴/۱۳ اصلاح نهایی: ۹۶/۵/۱۱ پذیرش مقاله: ۹۶/۵/۱۴

ارجاع: جوادی رفعت، قنبر نژاد امین. مقایسه موانع یادگیری دانشجویان مشروط شده و غیر مشروطی دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس. راهبردهای توسعه در آموزش پزشکی.۱۳۹۶؛ ۴(۲):۶۰-۵۲.

مقدمه

یکی از ویژگی‌های برجسته نوع انسان، توانایی او در یادگیری است (۱). بی‌تردید، عمل به رسالت آموزشی و تربیتی در مراکز علمی از طریق یادگیری امکان دارد، توجه به مفهوم یادگیری و آشنایی با اصول این فرایند، شرط اساسی موفقیت مربیان در ادای وظایف خود است و هدف اصلی آموزش توسط معلمان و استادان، ایجاد یادگیری در دانش‌آموزان و دانشجویان است. آن‌چه در آموزش مواد مختلف اهمیت دارد این است که شاگرد بداند چه می‌خواهد، چه کاری باید انجام دهد و احتمالا با چه موارد و موقعیت‌هایی روبه‌رو

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-02-01]

خواهد شد. هم‌چنین مدرس اطمینان حاصل کند که یکایک فراگیران، توانمندی یا شایستگی لازم را برای درسی که باید یاد بگیرند دارا هستند (۲). ویژگی‌های حرفه‌ای مدرس، نقش اصلی و تعیین کننده در اصلاحات آموزشی دارد لذا اصلاح و پیشرفت در کیفیت آموزشی فراگیران به‌طور مستقیم به کیفیت آموزشی مدرسان بستگی دارد (۳). یک مدرس ورزیده، سعی می‌کند از تجارب و اطلاعات فراگیران که به موضوع درس و وظایف کلاس متناسب باشد به نحو شایان استفاده کند و در این جریان بر رشد بینش و اطلاعات خود نیز بیافزاید (۴).

علاوه بر عواملی که یادگیری را برای فراگیران، مؤثرتر، بادوام‌تر و لذت‌بخش‌تر می‌نمایند، مواردی نیز وجود دارند که ممکن است مانع یادگیری شوند از جمله: کسل‌کنندگی، پیچیدگی، آزردگی، ترس از شکست، نگرانی از مسخره شدن و .... موانع یادگیری محسوب می‌شوند. بهترین عاملی که انگیره فراگیر را به ادامه فعالیت‌های یادگیری تقویت می‌کند، آن است که درس را خوب بفهمد، از عهده امتحانات مختلف به خوبی بر آید، مورد تشویق مدرسان و همکلاسان خود قرار گیرد و همین امر انگیزه او را تقویت می‌کند (۳).

شواهد مطالعاتی و تجربی مؤید وجود رابطه‌ای قوی میان انگیزش و یادگیری است. این‌که فرایند یادگیری در برخی از دانشجویان، نتیجه مطلوبی به همراه ندارد و منجر به افت تحصیلی می‌گردد ناشی از عواملی است که شناسایی آن‌ها می‌تواند در پیشگیری از نتایج نامطلوب و نیز رفع موانع یادگیری، مفید واقع شود. برای افت تحصیلی تعاریف متفاوتی ارایه شده است که وجه مشترک همه آن‌ها ناتوانی و شکست در انجام و اتمام موفقیت‌آمیز دوره تحصیلات رسمی است. سازمان یونسکو مفهوم افت تحصیلی را به تکرار پایه، ترک تحصیل زودرس و کاهش کیفیت آموزشی و تحصیلی فراگیران نسبت می‌دهد (۵). برخی مطالعات نشان می‌دهند که حدود ۱۲ درصد دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی در طی تحصیل خود حداقل یک ترم مشروط می‌شوند که موجب مشکلات روحی شده و آنان را در معرض خطر محرومیت از تحصیل قرار می‌دهد (۶). مشروطی و افت تحصیلی دانشجویان علل مختلفی از جمله نامناسب بودن شیوه تدریس اساتید، استفاده از تکنیک‌های کمک آموزشی، محیط فیزیکی و اجتماعی کلاس درس و انگیزه دانشجویان و رشته تحصیلی، اعتیاد به مواد مخدر، انتظار موفقیت، احساس تنهایی، شرایط خانواده و عوامل زیستی دارد (۷). مطالعه دیگری نشان داده است دخالت دادن دانشجو در تدریس با رضایت و یادگیری بیشتری برای دانشجو همراه است (۸).

هم‌چنین بر اساس نتایج پژوهش عابدینی و همکاران، پذیرا و مهربان بودن (خوش‌رویی) استاد یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های یک استاد خوب دانشگاهی از نظر دانشجویان عنوان شده است (۹). مدرسان، مسؤول تمام یادگیری‌های فراگیران نیستند، هم‌چنین آن‌ها بر تمام متغیرهایی که بر تدریس مؤثرند، کنترل ندارند و چنین کنترلی در موقعیت موجود، امکان‌پذیر نیست اما مدرس موظف است فعالیت‌های یاددهی- یادگیری را به گونه‌ای سازمان‌دهی کند که منتج به یادگیری شود (۱۰). اما با توجه به مطالب مورد اشاره، همیشه فرایند یادگیری منتج به نتیجه

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-02-01]

مطلوب نمی‌گردد به همین دلیل و بنا به اهمیت موضوع، مطالعه حاضر با هدف تعیین موانع یادگیری از دیدگاه دانشجویان مشروط و غیرمشروط دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس در سال تحصیلی ۸۹-۸۸ انجام شد.

روش‌ها

این مطالعه به روش مورد- شاهدی بر روی دو گروه دانشجویان مشروطی و غیرمشروطی انجام شد که گروه مشروطی بر اساس لیست دریافتی از واحد آموزش استخراج شدند، که ۷۴ نفر بودند و همه آن‌ها به‌عنوان نمونه مورد، در نظر گرفته شدند. تعداد ۷۴ نفر گروه شاهد از میان دانشجویان غیر مشروط به روش خوشه‌ای انتخاب شدند. گروه مورد، شامل دانشجویان مقاطع تحصیلی دکترای حرفه‌ای، کارشناسی و کاردانی بودند که حداقل در یکی از نیمسال‌های تحصیلی ۸۷-۸۶ و ۸۸-۸۷ مشروط گردیده‌اند و در نیمسال اول ۸۹-۸۸ نیز مشغول به تحصیل بوده‌اند. گروه شاهد شامل دانشجویانی که در نیمسال‌های مذکور، مشروط نگردیده و در نیمسال اول ۸۹-۸۸ اشتغال به تحصیل داشته‌اند. برای گردآوری اطلاعات از پرسش‌نامه محقق‌ساخته که حاوی ۱۷ پرسش دموگرافیک، ۸ پرسش در حیطه روش تدریس، ۶ پرسش در خصوص علاقه به رشته تحصیلی و دروس مرتبط، ۳ پرسش در مورد راهنمایی آموزشی، ۱۰ پرسش در خصوص مهارت ارتباطی استاد و ۵ پرسش درحیطه امکانات کمک آموزشی بود استفاده شد که پاسخ با کلمات بلی یا خیر اعلام می‌شد و این اطلاعات از طریق آزمون‌های آماری توصیفی، آزمون t و آزمون اندازه‌های تکراری (Repeated Measure) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. پرسش‌نامه بر اساس مطالعه کتاب‌ها و مقالات علمی تنظیم و با استفاده از نظرات تعدادی صاحب‌نظر، اصلاحاتی انجام و اعتبار محتوایی صورت گرفت. هم‌چنین با نظرخواهی از استادان حوزه تحقیق، روایی پرسش‌نامه تأیید و برای تعیین پایایی از طریق آزمون مجدد، تعداد ۱۵ پرسش‌نامه بین هر کدام از دو گروه دانشجویان، توزیع و پس از جمع‌آوری، با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ، پایایی پرسش‌نامه (r = ۸۵) درصد تعیین گردید و نشان داد پرسش‌نامه از پایایی خوبی برخوردار است. ضمنا به لحاظ رعایت اخلاق در پژوهش از ذکر نام دانشجو در پرسش‌نامه خودداری و اطمینان داده شد که اطلاعات و نظراتشان کاملا محرمانه باقی خواهد ماند.

یافته‌ها

تعداد ۳۰ نفر دانشجوی مشروطی و ۵۹ نفر دانشجوی غیر مشروط به پرسش‌نامه پاسخ دادند. از مجموع دانشجویان مشروطی شرکت‌کننده در این طرح، ۳۶/۴۸ درصد مقطع دکتری، ۵۴/۰۷ درصد کارشناسی و ۹/۴۵ درصد از دوره کاردانی بوده‌اند (جدول ۱). در بررسی وضعیت مشروطی به تفکیک دو جنس، تعداد دانشجویان دختر مشروط ۳۶/۴ درصد و تعداد دانشجویان پسر مشروط ۶۳/۵ درصد بوده است (جدول ۲).

برای بررسی موانع یادگیری از دید دو گروه دانشجویان مشروطی و غیر مشروط از آزمون t استفاده نموده‌ایم که مطابق جدول ۳، یافته‌ها نشان داد نظر دو گروه مذکور در دو حیطه روش تدریس (Pvalue = ۰/۰۳۸) و راهنمایی استاد

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-02-01]

راهنما (Pvalue = ۰/۰۲) دارای تفاوت معنی‌داری می‌باشند، اما در مورد متغیرهای مهارت‌های ارتباطی استاد (Pvalue = ۰/۵۵۵)، علاقه‌مندی دانشجو به رشته تحصیلی (Pvalue = ۰/۶۹۵)، و امکانات آموزشی (Pvalue = ۰/۰۶۵) در نظرات این دو گروه تفاوت معنی‌داری مشاهده نمی‌شود. برای این‌که میزان اهمیت هر کدام از عوامل، از نظر دو گروه مشروط و غیر مشروط مورد مقایسه قرار گیرد از آزمون اندازه‌های تکراری (Repeated Measure) استفاده نموده‌ایم که بر اساس آن (جدول ۴) از نظر دانشجویان مشروط، متغیرهای امکانات آموزشی (۳۶/۸۲) و مهارت‌های ارتباطی استاد (۴۰/۷۷) در یادگیری دانشجو اهمیت بیشتری دارند و متغیرهای روش تدریس، علاقه‌مندی دانشجو به رشته تحصیلی و راهنمایی استاد راهنما به ترتیب از اهمیت کمتری برخوردار هستند.

اما از دیدگاه دانشجویان غیر مشروط، عوامل راهنمایی استاد راهنما و روش تدریس دارای اهمیت بیشتری در یادگیری دانشجو می‌باشند و سه متغیر علاقه‌مندی دانشجو، امکانات آموزشی و مهارت‌های ارتباطی استاد به ترتیب در اولویت‌های بعدی قرار دارند.

جدول ۱: فراوانی مشروطی بر حسب جنسیت

دانشجویان پسر مشروط (درصد)	دانشجویان دختر مشروط (درصد)
۶۳/۵	۳۶/۴

جدول ۲: فراوانی مشروطی بر اساس مقطع تحصیلی

دکترای حرفه‌ای (درصد)	کارشناسی پیوسته (درصد)	کارشناسی ناپیوسته (درصد)	کاردانی (درصد)
۳۲/۴	۲۶/۱۸	۲۷/۸۸	۹/۴۵

جدول ۳: مقایسه دیدگاه دو گروه مشروط و غیر مشروط در مورد متغیرهایی که عدم توجه به آن‌ها می‌تواند مانع یادگیری شود

متغیرها	مقدار ملاک آزمون t	درجه آزادی	Pvalue
روش تدریس	۲/۱۱	۷۷	۰/۰۳۸
مهارت‌های ارتباطی	۰/۵۹	۷۸	۰/۵۵۵
علاقه‌مندی دانشجو	۰/۳۹	۸۷	۰/۶۹۵
امکانات آموزشی	۱/۸۵	۸۴	۰/۰۶۷
راهنمایی استاد راهنما	۲/۳۷۹	۸۸	۰/۰۲۰

جدول ۴: مقایسه اهمیت متغیرها از نظر دو گروه مشروط و غیر مشروط

متغیرها	میانگین		خطای استاندارد	
	مشروطی	غیر مشروطی	مشروطی	غیر مشروطی
روش تدریس	٤٥/٠٣	٥٦/٨١	٥/٠٢	٣/٥١١
مهارت‌های ارتباطی	٤٠/٧٧	٤١/٢٥	٣/٥٨	٢/٥٠١
علاقه‌مندی دانشجو	٥٤/٢٦	٥٤/٤٤	٣/٠١	٢/١٢
امکانات آموزشی	٣٦/٨٢	٥٠/١١	٤/٣٥	٣/٠٤
راهنمایی استاد راهنما	٥٤/٩٢	٦٤/٦٣	٤/٣٧	٣/٠٦

❋ در گروه غیرمشروطی‌ها امتیاز بالاتر، نشان‌دهنده ارتباط بیشتر متغیر با یادگیری دانشجو می‌باشد، و در گروه مشروطی‌ها امتیاز پایین‌تر نشان‌دهنده این ارتباط است.

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-02-01]

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر، تعیین موانع یادگیری از دیدگاه دانشجویان مشروط و غیر مشروط می‌باشد. بر اساس یافته‌ها، تعداد دانشجویان پسر مشروط بیش از دانشجویان دختر مشروط بوده است (۶۳/۵ و ۳۶/۴ درصد)، در مطالعه غیبی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه و هم‌چنین پژوهش علیخانی و همکاران جنسیت در افت تحصیلی تأثیر معنی‌داری نداشته است. در حالی که در مطالعه اسکندری و همکاران، جنسیت با افت تحصیلی رابطه معنی‌داری داشته است (۱۳-۱۱). نکته مهم و قابل ذکر در این زمینه آن است که جنسیت، به خودی خود به عنوان یک متغیر نمی‌تواند باعث افت و شکست تحصیلی گردد (۳). در مورد سایر متغیرها نتایج پژوهش حاضر، نشان‌دهنده این است که دانشجویانی که مشروط شده‌اند، نامناسب بودن مهارت‌های ارتباطی استاد و کمبود امکانات آموزشی را به عنوان موانع یادگیریشان دارای اهمیت می‌دانند. این یافته می‌تواند بیانگر این موضوع باشد که این دانشجویان به دلیل افت ایجاد شده در روند تحصیلی‌شان، عوامل تسهیل‌گری را جستجو می‌کنند تا شاید کمکی باشد برای ارتقاء وضعیت آن‌ها در تأیید این یافته، مطالعه دیگری نشان داده است که افزایش توانمندی استادان در حیطه مشاوره و راهنمایی موجب تقویت توان مواجهه دانشجویان با مشکلات و استرس‌هایشان می‌شود (۱۴). آموزش مؤثر در محیط‌های آموزشی، به مهارت‌های ارتباطی استاد بستگی دارد لذا به منظور ارتقاء کیفی فرایند یاددهی- یادگیری لازم است مدرسان با عوامل مؤثر در برقراری ارتباط آشنا شوند (۱۵). نتیجه مطالعه‌ای در اراک نشان می‌دهد علاوه بر مهارت‌های علمی استاد، اخلاق و حفظ حرمت و احترام دانشجو توسط استاد از مهم‌ترین عوامل ارتقاء سطح یادگیری از دیدگاه دانشجویان بوده است (۱۶). هم‌چنین نتیجه پژوهشی که در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه انجام شد، نشان داده است که از دیدگاه دانشجویان، حیطه توانایی در ایجاد ارتباط و مشاوره مهم‌ترین حیطه‌های تأثیرگذار بر اثربخشی تدریس می‌باشند (۱۷). یافته‌های پژوهش قدمی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان نشان می‌دهد که در برقراری ارتباط بین استاد و دانشجو، عوامل فن بیان و رعایت مهارت‌های تدریس، اخلاق استاد، سطح علمی استاد، توانایی همدلی و درک متقابل، کمک به حل مشکلات، ایجاد انگیزه برای یادگیری و تجربه استاد نقش مؤثری دارد (۱۸). استاد در جریان تدریس، با عوامل مختلف و متعددی سر و کار دارد که کنترل مجموعه آن‌ها محیطی را فراهم می‌آورد که یادگیری مطلوب و مؤثر در آن صورت می‌گیرد (۱۹). امکانات آموزشی، یکی از عوامل مورد تأکید دانشجویان مشروطی شرکت‌کننده در پژوهش حاضر بوده است که با نتایج مطالعه صفری و همکاران، که بیانگر رابطه مثبت و معنی‌داری بین دو متغیر تکنولوژی آموزشی و پیشرفت تحصیلی است مطابقت دارد (۲۰). Sang و همکاران در تحقیقی تحت عنوان رایانه‌ها و آموزش، عقیده دارند که استفاده از رایانه بر موفقیت امور آموزشی امری آشکار است (۲۱). اما استادان دانشگاه علوم پزشکی اهواز در تحقیقی، افزایش امکانات آموزشی را در اولویت چهارم قرار داده‌اند (۲۲). یکی از متغیرهایی که در مطالعه حاضر، مورد

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-02-01]

بررسی قرار گرفت، میزان تأثیر علاقه دانشجویان به رشته تحصیلی در یادگیری است که نتیجه به دست آمده در دانشجویان مشروطی و غیر مشروطی با یکدیگر تفاوت معنی‌داری ندارند (Pvalue = ۰/۶۹۵). شاید این یافته معلوم می‌نماید که ورود هر دو گروه این دانشجویان به این رشته تحصیلی با علاقه و انگیزه یکسان بوده است اما دلایل دیگری در طی تحصیل، روند پیشرفت تحصیلی آن‌ها را متفاوت نموده در حالی‌که در مطالعه تمنائی‌فر و همکاران مشخص گردیده که دانشجویان غیر مشروط در مقایسه با دانشجویان مشروط علاقه بیشتری به رشته تحصیلی خود دارند و شاید این متغیر، عاملی در جهت تقویت انگیزه آن‌ها برای یادگیری بوده است. بر اساس یافته‌های ابراهیم‌زاده، انگیزش تحصیلی بالا باعث فعالیت‌های تحصیلی بیشتر، انجام تکالیف درسی بیشتر و در نتیجه موفقیت تحصیلی بیشتر می‌شود (۵).

یکی از متغیرهای دیگری که به عنوان عامل مرتبط با یادگیری در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفت روش تدریس بود که دانشجویان مشروط و غیر مشروط، عامل روش تدریس را به یک اندازه در یادگیری خود مؤثر ندانسته‌اند و تفاوت معنی‌داری در این مورد دیده می‌شود و دانشجویان غیر مشروط، این عامل را مهم‌تر تلقی می‌نمایند. در حالی‌که در مطالعه نظری و شریفی‌نیا، مشخص شد که روش تدریس استاد ارتباط معنی‌داری در دو گروه دارای افت تحصیلی و بدون افت تحصیلی دارد (Pvalue < ۰/۰۰۰۱) (۶). در پژوهش محمدی و ترک‌زاده از دانشگاه شیراز، بخش زیادی از رضایت دانشجویان از تحصیل در یک دانشگاه را وابسته به کیفیت عملکرد تدریس اساتید دانسته و دلیل آن را گستردگی ارتباط دانشجویان با اساتید عنوان نموده است (۲۳). نتایج حاصل از مطالعه‌ای که به مقایسه عوامل مؤثر بر کیفیت آموزشی در دانشگاه‌های شهید بهشتی و صنعتی شریف پرداخته است بیان می‌دارد که از میان چهار عامل آموزشی (چگونگی روش تدریس، چگونگی سازماندهی محتوا، چگونگی سازماندهی فضای آموزشی و چگونگی ارزشیابی آموزشی)، عامل چگونگی روش تدریس در هر دو دانشگاه به عنوان اولین و مؤثرترین عامل کیفیت آموزشی شناخته شده است که هم‌راستا با نظر دانشجویان غیر مشروط در تحقیق حاضر می‌باشد (۲۴). در ارزشیابی اساتید، دانشجویان بر اساس سه بعد اصلی قضاوت می‌کنند، کیفیت تدریس اساتید، میزان دسترسی به آنان و میزان برخورداری آنان از مشاوره تحصیلی اساتید (۲۵).

در تحقیق فتا و همکاران نیز یافته‌ها نشان داد دانشجویان مشروط نسبت به دانشجویان غیر مشروط، به متغیر روش تدریس به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر یادگیری، امتیاز پایین‌تری داده‌اند و بین نظرات دانشجویان درباره روش تدریس و علاقه‌مندی به رشته تحصیلی اختلاف معنی‌داری وجود دارد (۷).

به‌طورکلی نتایج حاصل از این پژوهش، نشان داد دیدگاه دانشجویان مشروط در مورد موانع یادگیری با دیدگاه دانشجویان غیر مشروط، متفاوت اما متغیر علاقه‌مندی به رشته تحصیلی از نظر هر دو گروه اهمیت یکسانی داشت و با توجه به اهمیت یادگیری کمی و کیفی دانشجویان در طی دوران تحصیل، توجه بیش از پیش استادان و مسؤولان به موانع و

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-02-01]

عوامل مورد اشاره دانشجویان دارای افت تحصیلی، ضروری به نظر می‌رسد.

پیشنهادات

با توجه به تفاوت نظر دانشجویان مشروط و غیر مشروط در مورد موانع یادگیری پیشنهاد می‌گردد پژوهش ویژه‌ای برای بررسی علل مشروطی و عدم یادگیری دانشجویان مشروط، توسط پژوهشگران انجام شود.

محدودیت‌ها

از مهم‌ترین محدودیت‌های تحقیق این بود که به دلیل تعداد محدود دانشجویان مشروط شده، مشروطی‌های همه رشته‌های موجود دانشگاه به‌طور یکسان مورد پرسش قرار گرفتند که البته برای کاهش اثر این محدودیت، متغیرهایی انتخاب شدند که می‌تواند در تمامی رشته‌ها تأثیر نسبتا یکسانی داشته باشد.

هم‌چنین یکی دیگر از محدودیت‌های پژوهش این بود که کمتر از ۵۰ درصد دانشجویان مشروط در پاسخگویی به پرسش‌نامه مشارکت نمودند.

سپاسگزاری

از تمامی دانشجویانی که ما را در انجام این پژوهش یاری نمودند و همکاران حوزه آموزش تشکر می‌نماییم.

References

1.Kadivar P. Learning Psychology. 2th ed. Tehran: Samt; 2009.[In Persian].
2.Parsa M. Psychology of Learning Based on Theories.4th Ed.Tehran: Sokhan; 2007. [In Persian].
3.Tamanaiefar MR, Niazi M, Amini M. A Comparative Study of Factors Affecting the Gradual Student's Graduation. Daneshvar Raftar 2007; 14(24):39-52. [In Persian].
4. Behrangi M. Educational Administration: The Use of Management Theories in Planning and Supervision. 9th ed. Tehran: Kamal Tarbiat; 2007. [In Persian].
5. Ebrahimzadeh F, Ghorbani M, Nasseryan J, Mardani M. Incidence of Academic Failure and Its Underlying Factors in Lorestan University of Medical Sciences. Yafte 2016;17(4):14-24. [In Persian].
6. Nazari R, Sharifinia SH. Investigating the Causes of Nursing Student Drop Out. Journal of Babol University of Medical Sciences 2010; 12(1): 90-4. [In Persian].
7. Fata L, Azari S, Baradaran H, Atlasi R. A Systematic Review of the Evaluation of Academic Decline in Medical Students. Strides Dev Med Educ 2013; 10(2):150-7. [In Persian].
8.Adib Hajbaghery M, Afazel M. A Comparison of the Effects of Instructional Methods on Satisfaction, Anxiety and Learning of Nursing Students. Future of Medical Education Journal 2011; 4(3):11-5. [In Persian].
9.Abedini S, Kamalzadeh H, Abedini S, Aghamolaei T. Perspectives of Medical Students Regarding Criteria for a Good University Professor. Hormozgan Medical Journal 2010; 14(3):241-5. [In Persian].
10.Shabani H. Instructional Skills: Methods and Techniques of Teaching.4th ed. Tehran: Samt; 2006.
11.Gheibi Sh, Mohammadloo R, Moosavi Vaezi SJ, Yekta Z, Rezapour A, Kafili M. Academic Failure and its Underlying Factors in Medical Students of Urmia University of Medical Sciences. Strides in Development of Medical Education 2011; (7)2: 142-7. [In Persian].
12. Alikhani SH, Markazi Moghadam N, Zand Begleh M, Broumand S. Evaluation of Influencing Factors of Educational Decline of Nursing Students of Army University of Medical Sciences between 1380 and 1383. Annals of Military and Health Sciences Research 2006; 4(4):819-24. [In Persian].
13. Eskandari M, Rostami A, Hojati A, Kolifarhood G. Trends of Academic Failure and Its Demographic Determinants among Medical Students in Zanjan University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education 2014; 14(2):174-83. [In Persian].

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-02-01]

14. Yoong KY. Stress among Medical Students in Medical College of South India. Edu for Health 1999; 12:63-96.
15.Spencer J. ABC of Learning and Teaching in Medicine. BMJ 2003; 326(7388):543-5.
16.Ghadami A, Salehi B, Sajadi SH, Naji H. Effective Factors on the Communication between Students and Faculty Members in the Viewpoint of Arack University of Medical Sciences Students. Iranian Journal of Medical Education 2007; 7(1):149-54. [In Persian].
17.Mohadesi H, Feyzi A, Salem R. A Comparison of Teachers and Students Opinions toward Effective Teaching Standards in Urmia University of Medical Sciences. Journal of Urmia Nursing and Midwifery Faculty 2012; 9(6):464-71. [In Persian].
18.Ghadami A, Salehi B, Sajadi Sh, Naji H. Student's Points of View Regarding Effective Factors in Establishhng Communication between Students and faculty Members. Iranian Journal of Medical Education 2007; 7(1):149-54. [In Persian].
19. Azmoudeh E, Dolati M, Farzadmanesh E, Khosro Abadi AA, Rakhshani MH. Survey of Student Views about Factors Affecting Students' Attendance in Classrooms in Sabzevar University of Medical Sciences, Iran. Strides Dev Med Educ 2013; 10(2):142-9. [In Persian].
20. Safari N, Taheri Z. Relationship between Applying Educational Technology and Academic Achievement of University Students. Journal of Bihavioral Sciences 2015; 6(22):85-103. [In Persian].
21. Sang G, Martin V, Johan V, Tindeur J. Student Teachers Thinking Process and ICT Integration: Predictors of Prospective Teaching Behaviors with Educational Technology. Computers & Education 2010; 54(1): 103-12.
22. Ghafourian Boroujerdnia M, Shakournia AH, Elhampour H. The Opinions of Academic Members of Ahwaz University of Medical Sciences about The Effective Factors on their Evaluation Scor Variations. Strides in Development of Medical Education 2006; (3)1:19-25. [In Persian].
23.Mohammadi M, Torkzade J. A Comparative Study of The Students' Satisfaction of Curriculum Quality,Faculty and Staff Performance in The School of Education and Psychology, Shiraz University. Curriculum Research Journal 2011; (1)1: 29-49. [In Persian].
24. Yamani Doozi Sorkhabi M, Bahadori Hesari M. Comparison of Some Factors Affecting the Quality of Teaching MSc Courses in Shahid Beheshti & Sharif Universities. Iranian of Higher Education 2008; 1(1): 57-80. [In Persian].
25. Willett LH. Comparison of Instructional Effectiveness of Full-and Part Time Faculty. Community/Junior College Research Quarterly 1980; 5 (1):23-30.

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-02-01]

Comparative of Student Learning Barriers in Hormozgan University of Medical Sciences Conditional and Non-Conditional

Rafaat Javadi [1], Amin Ghanbarnejad [2]

[1] MSc of Educational Management, Medical School, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.

[2] MSc of Biostatistics, School of Public Health, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.

(Received 5 Feb, 2017 Accepted 19 Aug, 2017)

Original Article

Abstract

Introduction: One of the important specification's human it's learning ability and it make difference between human and animals. Learning can make critical thinking in person. Universities are principle seat of learning and undoubtedly this mission is possible by learning. The principal aim of education is student's learning by teachers. Therefore one of the most important functions of university, to make available at the facilities for learning and fond the factors that prevent the learning. So this study designed to determine the learning obstacles of students of Hormozgan University of medical sciences.

Methods: In this case – control study, the research individuals include students of medical faculty, preclinical, and nursing and hygiene faculties. This study was done on two groups, first sample were students with at least one semester's underachiever. The second sample were students without any dropped out. Data collecting was done by using a researcher-made questionnaire with 49 questions. The collected data was analyzed by descriptive methods and t-test and repeated measure test.

Results: 30 of underachiever students that were %36/4 female and %63/5 male and 59 of students who had not dropped out answered the questionnaire. There was significant difference between two group's viewpoint on teaching method (Pvalue=0/038) and guidance student by supervisor professors (Pvalue=0/02).

Conclusion: The results show that the second sample were believed that the guidance student by supervisor professor and teaching method are very important for learning but the first sample viewpoint's was that educational facility and communication abilities professors are more important than other factors.

Correspondence:
Rafaat Javadi
Medical School Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.
Tel:+98-076- 33317340
Email:
rafa_1317@yahoo.com

Key words: Underachievement Students, Students without Dropped Out, Hormozgan University of Medical Sciences, Learning Obstacles,

Citation: Javadi R, Ghanbarnejad A. Comparative of Student Learning Barriers in Hormozgan University of Medical Sciences Conditional and Non-Conditional. Journal of Development Strategies in Medical Education 2017; 4(2): 52-60.

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-02-01]